

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра французької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АТЕСТАЦІЯ (ОСНОВНА ІНОЗЕМНА МОВА)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Французька мова і література, англійська мова»

Спеціальність В11 Філологія

Спеціалізація В11.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Атестація (основна іноземна мова)
Викладач (і)	Смушак Тетяна Володимирівна
Контактний телефон викладача	099 230 22 46
Е-mail викладача	tetiana.smushak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Комплексний державний екзамен
Обсяг дисципліни	1,5 кредити ЄКТС, 45 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно з розкладом консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Атестація здобувачів вищої освіти – випускників за освітнім рівнем бакалавра здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення теоретичної та практичної частини навчання за відповідним освітнім рівнем з метою встановлення фактичної відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти за даною спеціальністю.

Для проведення атестації випускників створюється Екзаменаційна комісія, строк повноважень якої становить один календарний рік. Формування, організацію роботи та контроль за діяльністю Екзаменаційної комісії здійснює ректор університету.

Здобувачі вищої освіти складають комплексний державний екзамен (письмове тестування з філологічної підготовки; читання, літературний переклад уривка оригінального художнього тексту; лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривка оригінального художнього тексту).

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Перелік питань з філологічної підготовки:

Вступ до перекладознавства: Traductologie. Définition. Objet et champ d'étude de la traductologie. Théories générale et spéciale de la traduction. La structure informative du texte et les espèces d'information. Aspects historiques de la traduction. Théories de traduction. Les types de traduction. Les procédés techniques de la traduction. Les transformations. Types d'équivalence. Les correspondances lexicales dans la traduction. Les réalités et leur traduction. Les principaux modèles de la traduction. Les tropes (métaphore, métonymie, comparaison) et les particularités de leur traduction. Les particularités de la traduction de la prose littéraire.

Історія мови: Les origines du français. L'ancien français (IX-XIII ss.): conditions historiques du fonctionnement des dialectes; premiers monuments littéraires de la langue française. Le moyen français (XIV-XV ss.): conditions historiques de l'extension du français commun. Le français au XVI siècle: conditions historiques de la formation du français, langue nationale; activité de la Pléiade; les premières grammaires de français. Le français moderne (XVII-XVIII ss.): codification de la norme littéraire du français; théories de F.Malherbe et de C.Vaugelas; activité de l'Académie Française; dictionnaire de Furetière. Les évolutions du français contemporain.

Теоретична фонетика: Phonétique comme matière linguistique. Ses liens avec les autres disciplines. Théorie du phonème. Phonétisme du français (principes de classification). Voyelles

et consonnes. Notion de syllabe. Constitution de la syllabe en français. Aspect stylistique du français. Styles de prononciation. Prosodie et ses composantes. Intonation. Ses fonctions. Modification des phonèmes. Alternances des phonèmes. Orthoépique du français. Norme. Dialectes. Variantes de prononciation.

Лексикологія: Objet d'étude de la lexicologie. Ses rapports avec les autres branches de la linguistique. Le mot et la notion. La formation des mots. L'évolution sémantique et son rôle dans l'enrichissement du vocabulaire. Les tropes. Les emprunts aux autres langues. La formation des locutions phraséologiques. Les couches lexicales du français moderne. Structuration sémantique et formelle du vocabulaire du français moderne. Les synonymes. Les antonymes. Les homonymes. Les paronymes. La lexicographie française.

Стилістика: Le style comme une notion philologique, l'histoire de l'étude du problème du style. Les tropes et leur rôle dans la langue. La métaphore et les tropes du pôle métaphorique. La métonymie et les figures du pôle métonymique. La valeur stylistique de la syntaxe française.

Теоретична грамати́ка: La théorie du signe linguistique (définition, classement, constituants, relations, types). La grammaire théorique et son objet d'étude (définition, types de grammaire). La catégorie grammaticale (valeur grammaticale et forme grammaticale, types de morphème, types de catégories, traits de l'analytisme). La théorie des parties de discours (définition, critères de l'identification, inventaire des parties du discours, transposition). Le verbe (classement lexico-grammaticale, catégories grammaticales du verbe). Le nom et ses catégories grammaticales. Les déterminants du nom. L'adjectif et ses catégories grammaticales. La caractéristique grammaticale des pronoms. L'adverbe. Les valeurs et les fonctions grammaticales des adverbes. Les particules.

Методика викладання іноземних мов: L'enseignement de la grammaire. L'enseignement du lexique. L'enseignement de la phonétique. La méthodologie comme science. La méthodologie générale et spéciale. Les liens de la méthodologie avec la linguistique, la psycholinguistique, la pédagogie, la psychologie. Les objectifs et les tâches de l'enseignement des langues étrangères. Le contenu et ses composantes de l'enseignement des langues étrangères. Les principes (didactiques, méthodologiques) de l'enseignement des langues étrangères. Les méthodes de la traduction. Les méthodes directes. Les méthodes modernes: audio-linguale; audio-visuelle; communicative. Le problème d'évaluation et ses critères. Les formes de contrôle à la leçon. La leçon à l'école primaire. Le jeu et l'enseignement de français. Le travail créatif en grandes classes. L'organisation du travail individuel des élèves. Les formes du travail extrascolaire. La leçon comme unité du processus pédagogique. Le schéma d'analyse de la leçon. L'enseignement de la compréhension orale. L'audiotexte: structure, matériel lingual, composition. L'enseignement des dialogues. L'enseignement des monologues. Les méthodes de l'enseignement de la lecture. Les méthodes de l'enseignement de l'expression écrite.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

- комплексна перевірка й оцінка теоретичної та практичної фахової підготовки здобувачів вищої освіти з метою встановлення відповідності засвоєних ними рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти, освітньої програми, навчального плану;
- прийняття рішення про присудження випускникам ступеня бакалавра філології за спеціалізацією 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька, видачу випускникам диплома (звичайного зразка чи з відзнакою);
- розробка пропозицій щодо покращення якості підготовки фахівців за відповідною спеціалізацією;
- вирішення питань про надання випускникам за освітнім рівнем бакалавра рекомендацій для вступу в магістратуру.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 14 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності:

ФК 1 Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3 Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 13 Здатність використовувати різноманітні перекладацькі прийоми та методи при перекладі текстів різних жанрів і стилів з основної іноземної мови.

ФК 14 Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу, здатність добирати та використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання іноземних мов.

Результати навчання:

1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

20. Вміти застосовувати перекладацькі прийоми та методи для забезпечення перекладу текстів різних стилів і жанрів.

21. Володіти методикою проведення навчальних занять з іноземних мов, застосовувати різноманітні форми, прийоми, методи та технології ефективного навчання іноземних мов, аналізувати результати засвоєння матеріалу, оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
практичні заняття	
самостійна робота	45

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий
8	035 Філологія	4	О

Тематика навчальної дисципліни		
Тема	кількість год.	
	Вид заняття	Самостійна робота
Завдання 1. Письмове тестування з філологічної підготовки.	Самостійна робота впродовж семестру Тестування	15
Завдання 2. Читання, літературний переклад уривка оригінального художнього тексту.	Самостійна робота впродовж семестру	15

	Співбесіда	
Завдання 3. Лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривка оригінального художнього тексту.	Самостійна робота впродовж семестру Співбесіда	15
	ЗАГ.:	45

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання	<p>Оцінювання відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, що регламентовані в університеті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf?_gl=1*105ypm*_ga*MTQ3NjUxNzQ0MC4xNTczOTg1NjI4*_ga_B6J5G9CVS8*MTcyNDIyMDO0MC4zNS4xLjE3MjQyMjA2MzkuMC4wLjA. - Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf?_gl=1*1yxalu1*_ga*MTQ3NjUxNzQ0MC4xNTczOTg1NjI4*_ga_B6J5G9CVS8*MTcyNDIyMDO0MC4zNS4xLjE3MjQyMjA0NjEuMC4wLjA. - Положення про порядок створення та роботу екзаменаційної комісії у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/02-07.472023-polozhennia-pro-poriadok-stvorennia-ta-orhanizatsiiu-roboty-ekzamenatsijnoi-komisii.pdf. <p>Підсумкова атестація включає виконання трьох завдань (максимальний бал за державну атестацію – 100 балів):</p> <p>1. Письмове тестування з філологічної підготовки (30 балів): Тестування на платформі d-learn складається з 60 тестових питань, на виконання яких здобувачі мають 60 хвилин. Кожне тестове запитання оцінюється в 0,5 бала.</p> <p>Завдання 2. Читання, літературний переклад уривка оригінального художнього тексту (30 балів). <i>21-30 балів</i> виставляється за умов виконання наступних вимог: здобувач читає та здійснює зв'язний літературний переклад уривка художнього тексту, точно передає зміст оригінального</p>
-----------------------------	--

уривка тексту без спотворень або додавань, переклад є граматично коректним, використані слова і вирази точно відтворюють відтінки значення та стиль оригінального тексту.

11-20 балів виставляється за умов виконання наступних вимог: здобувач читає та точно передає зміст оригінального тексту без спотворень або додавань, хоча у перекладі присутні граматичні огріхи, використані слова і вирази не завжди точно відтворюють відтінки значення та стиль оригінального тексту.

1-10 балів виставляється за наступних умов: здобувач має труднощі у читанні, при перекладі поверхнево передає зміст оригінального тексту, присутні спотворення та додавання, переклад не є граматично коректним, використані слова і вирази не відтворюють відтінки значення та стиль оригінального тексту.

3. Лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривка оригінального художнього тексту (40 балів).

31-40 балів виставляється за умов виконання наступних вимог: здобувач здійснив глибокий аналіз мовних засобів, стилістичних прийомів і засобів виразності, які використовуються автором для створення художнього ефекту чи передавання певного змісту, мовна грамотність є високою. Лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривка оригінального художнього тексту є логічними та добре структурованими.

21-30 балів виставляється за умов виконання наступних вимог: лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривка оригінального художнього тексту є логічними. Здобувач виявляє та описує основні лінгвостилістичні засоби, пояснює їх роль у створенні художнього ефекту чи передаванні певного змісту, інтерпретує тему та ідею тексту, вільно висловлює свої думки, може обґрунтувати свої судження, допускаючи при цьому незначну кількість граматичних чи лексичних помилок (2-4).

11-20 балів виставляється за наступних умов: здобувач виявив половину всіх лінгвостилістичних засобів, неточно інтерпретує тему та ідею тексту, або не висловлює власної думки щодо тематики/ідеї тексту, допускає граматичні та лексичні помилки (5-7).

1-10 балів виставляється за наступних умов: лінгвостилістичні засоби не знайдені, здобувач освіти допускає суттєві помилки в інтерпретації змісту тексту, що унеможлиблює розуміння.

Підсумкова оцінка вираховується як сума балів, отриманих за виконання всіх завдань. Максимальний бал – 100.

Університетська шкала	Національна шкала	Оцінка ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B

	70 – 79	Добре	C
	60 – 69	Задовільно	D
	50 – 59	Задовільно	E
	26 – 49	Незадовільно	FX
	0 – 25	Незадовільно	F
Умови допуску до атестації	Документом, що надає дозвіл на допуск здобувача вищої освіти до проходження атестації є розпорядження керівника навчального підрозділу, підписане за поданням завідувача випускової кафедри та заступника декана з навчальної роботи, яким одночасно затверджується склад екзаменаційних груп з числа здобувачів вищої освіти, що виконали всі вимоги навчального плану зі спеціальності та допускаються до проходження атестації.		

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Екзаменаційна комісія працює у терміни, визначені графіком навчального процесу на поточний навчальний рік.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Складання підсумкової атестації проводиться, як правило, в приміщеннях Університету. - У випадку відсутності здобувача вищої освіти на засіданні Екзаменаційної комісії з поважних причин, підтверджених відповідними документами, за рішенням Голови екзаменаційної комісії, графік роботи Екзаменаційної комісії може бути подовжений, але не пізніше, ніж до 30 червня включно поточного навчального року. - Засідання Екзаменаційної комісії є відкритими і проводяться за участю більше ніж половини її складу та обов'язкової присутності голови Екзаменаційної комісії. Засідання Екзаменаційної комісії оформлюються протоколом. - Виконання всіх екзаменаційних завдань атестаційного екзамену є обов'язковим. - Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань здобувачів вищої освіти, а також рішення про присудження випускникам ступеня бакалавра філології за спеціалізацією 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька, видачу випускникам диплома (звичайного зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні атестаційної комісії відкритим голосуванням. За однакової кількості голосів голос голови Екзаменаційної комісії є вирішальним. - Повторне складання (перескладання) підсумкової атестації з метою підвищення оцінки не дозволяється. - Якщо відповідь здобувача вищої освіти на підсумковій атестації не відповідає вимогам рівня атестації, Екзаменаційна комісія ухвалює рішення про те, що здобувач вищої освіти не пройшов атестацію та у протоколі засідання Екзаменаційної комісії йому виставляється оцінка «незадовільно» (менше 50 балів). - У випадку, якщо здобувач вищої освіти не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії для складання екзаменів, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з відсутністю на засіданні. - Здобувачі вищої освіти, які не склали підсумкову атестацію у зв'язку з відсутністю без

поважних причин або отриманням незадовільної оцінки, мають право на повторне складання атестаційного екзамену протягом трьох років після відраховання з Університету (у період роботи Екзаменаційної комісії з відповідної спеціальності).

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за покликанням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

8. Рекомендована література

1. Гунчик І. О. Lexicologie du français moderne = Лексикологія сучасної французької мови : навчальний посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 132 с. <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/14865/1/Lexicolog.pdf>.
2. Кириленко К. І., Сухаревська В. І. Теорія і практика перекладу (французька мова) : навч. посіб. Вінниця : НОВА КНИГА, 2003. 148 с.
3. Комірна Є.В. Теоретична фонетика французької мови : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Вид. центр КНЛУ, 2011. 421 с.
4. Корунець І. Вступ до перекладознавства : підручник. Вінниця : Нова Книга, 2008. 512 с.
5. Крупа М. Лінгвістичний аналіз художнього тексту : посібник. - Рек. МОН. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 432 с.
6. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник для студентів вищих заклад. освіти / під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. . - 2-е вид., випр. і перероб. - Рек. МОН. К. : "Ленвіт", 2002. 328 с.
7. Морошкіна Г. Ф. "La langue et la civilisation française à travers des siècles" : Історія французької мови : навч. посібник. Вінниця : Нова Книга, 2011. 320 с.
8. Попович М. М. Теоретична граматики французької мови. Морфологія : навчальний посібник. Чернівці : Букрек, 2010. 287 с.
9. Станіслав О. В. Stylistique française. Cours théorique et pratique. Навчальний посібник французькою мовою. Луцьк: РВВ "Вежа" Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2010. 130 с. <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/1271/3/stylistyka.pdf>
10. Hébert L. Méthodologie de l'analyse littéraire. Québec, 2013. 194 p. <https://www.slideshare.net/slideshow/methodologie-analyselitteraire/16574365>
11. Solomarska O. O. Linguistique du texte poétique : manuel. Київ : Київський університет, 2015. 131 p.
12. Stanislav O. Linguistique du texte : manuel. Loutsk : Centre d'édition et de polygraphie «Veja-drouk», 2022. 60 p. <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20381/1/Linguistique%20du%20texte.pdf>
13. Stanislav Olga. Histoire de la langue française. manuel. Loutsk : Centre d'édition et de polygraphie « Veja-Drouk », 2021. 68 p. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20247>

Тетяна СМУШАК

(кандидат філологічних наук, доцент кафедри французької філології)